

Každý z nás má vždy jeden z pěti smyslů na prvním místě a takový zůstane i zduchovnělý (když přesídlí z těla do srdce): jako jsme předtím jedním fyzickým smyslem nejsilněji vnímali viditelné věci, nyní jím nejsilněji komunikujeme s Bohem. Tento první smysl mi v *modlitbě srdce* upozorňuje na to, jak se mi Pán dává, jak ho vnímám a zakouším! Kdo má takto dominantní smysl *sluch*, bude ho při modlitbě srdce sytit znějící slovo. Kdo má na 1. místě *chuť*, bude slova modlitby vychutnávat a okoušet. Kdo má *čich*, bude mu opakování slov (Ježíšovy modlitby) vonět: intuitivně, šestým smyslem. Kdo má *hmat*, bude se při opakování modlitby slov ve své představivosti dotýkat (hmatat).

Nevím-li, jak ten duchovní smysl nalézt, začnu u dobře známých fyzických smyslů: který z pěti je pro mne zásadní (když miluji a lásku přijímám)? Zůstane i po proměně nejdůležitějším pro komunikaci s Bohem a skrze něj postupně zduchovní i všechny zbývající čtyři smysly. Je-li základní fyzický smysl již zralý (zduchovnělý), sálají z nás plody, je-li ještě zakrnělý (slyší jen na tělo), chová se ve vztahu k druhým i k Bohu neproměněně: neslouží, neodhaluje Boha, ale pracuje jen pro sebe:

1. Pokud jsem tělesně (psychologicky) **sluchový** typ (Slyš Izraeli!): Slovo je pak pro mě úhelný kámen pro fungování a slovo mne také (je-li užito proti mně) vysazuje z harmonie. Ze slova vyrůstá veškerá moje tvořivost a životodárnost. Duchovně neproměněný sluch (což na sobě pozoruji jako pokušení) žongluje chytrácky se slovem, slovem zraňuje apod.

2. Pokud jsem **zrakový** typ (ikonografický – liturgický): Vnitřně mě naplňuje jen nejvyšší dar/obět z lásky; analogicky když poznám, že Bůh stačí, pak mohu vše. Proměněný zrak je jako pohled nebeského *Otce*, který nalomenou třtinu zalévá balzámem milosrdenství. Neproměněný zrak: zkoumá s hrdou povýšeností, druhé sráží, drtí, pohledem znehybňuje.

3. Pokud jsem **čichový** typ (mám intuici na atmosféru, co se čím nese): Zásadním pilířem lásky je pro mne opora, stabilita – už jen tím, že jsem přítomen, jsem oporou. Neproměněný (neduchovní) čich utíká do manipulace, majetnictví, vytváří nesnesitelnou atmosféru, ve které se nedá dýchat, ze které není úniku.

4. Pokud jsem **chuťový** typ: pak lásku vyjadřuji službou (ne slovem, ale činem). A důkazem lásky druhých je to samé: prokázaná služba. Z proměněné (duchovní) chuti vyzařuje starostlivost, nezištnost. Neproměněná chuť svádí k sebelítosti a k odmítání služby (z vlastní nedoceněnosti dělá tento typ „cavyky“).

5. Pokud jsem **hmatový** typ: je pro mě samozřejmě zásadní dotek (pevné objetí smaže rány, odpouští). Proto proměněný hmat se chová *mateřsky* jako rodič, který přes všechno kopání pevně obejmě dítě a nepustí, dokud transfuze pokoje nevykoná své. Neproměněný hmat se chová pomstychtivě jako hradba nedotknutelnosti, mstí

se uzavřeností – za utržené rány vydírá, zraňuje a nárokuje si nesplnitelnou pozornost.

Pán slíbil, že toužící takto promění, aby ve svém srdci zaslechli tlukot jeho Srdce: viděli, slyšeli, chutnali, voněli a hmatali Pána přednostně vnitřně. Ze síly takového zvnitřnění uneseme i zneuznání lásky v rovině lidské: nejsme třeba psychologicky naplnění, ale duchovně se stáváme plodným holokaustem (podle blahoslavenství) – a to je silnější slast a štěstí než vše ostatní. Fungující duchovní smysly léčí vše ostatní lidské. Na začátku proměny (vstupem do temné noci) je tedy třeba **tichosti** od hluku „světa“, kdy člověk vstupuje do srdce a začíná brousit smysly na vnímání Boha! **Tichosti** je třeba ale i v konečné fázi mystiky: kdy se nám všechny smysly (skrže jeden centrální) začnou slévat do zraku a člověk je zahleděný celým srdcem už jen do Pána: dokonce i slova ustupují! *Až mě budete milovat, nebudete se mne již na nic ptát:* to neznamena, že nemáme otázky, ale v pohledu do Pánovy Tváře: slyším, cítím, hmatám, chutnám odpověď. Jako v celoživotním vztahu není třeba slov na vysvětlování, v konečné fázi mystické modlitby přestává i naše srdce vzhledem k Bohu „štěbetat“, ale „mluvení“ se propálilo do „nazírání“: lidské srdce hledí na Srdce Pána a tak k sobě vzájemně „mluví“! Nejsou to akustická slova, ale v srdci již stále „znějící řeč“ nekonečné, věčné, stále rostoucí lásky. A Pán ze srdce přesně čte to, co mu říkáme (beze slov).

A to je vlastně tajemství mystické cesty člověka s Bohem, na které se postupně stáváme eucharistií – jeho Tělem. Jaké to má pokračování na zemi, ptáme se? Bůh s takto dokonalým člověkem už nedělá nic jiného, než že se stále dokola nově a nově rodí v jeho srdci. Člověk má tak neustále nové podněty pro sebe i pro okolo lidí a stává se donekonečna a nevyčerpatelně tvořivý se svým Stvořitelem. Ať bdí nebo spí, Bůh v něm tvoří stále nové věci. Člověk je Bohem stále nově oplodňován, bez přestání zaléván impulzy, a ty ihned rozpoznává mezi tisíci jinými zvuky (světa) a reaguje na ně (stanou se nejintenzivnější): člověk Boha nachází skrže duchovní smysly ve všem a ve všech, i v maličkostech.

Takže spějeme k tomu, že zatímco je náš zrak srdce zaměřen neustále na Pána, fyzický zrak (sloužící srdci) se věnuje druhým lidem a oni v našich očích mohou zachytit naše srdce: což je celobytnostně sytí. Zduchovnělé smysly vycházejí ze srdce misijně ven přes fyzický zrak a druhým lidem dávají zakoušet Boha tak, že ho mohou „slyšet, čichat, chutnat, hmatat i vidět“. Milosrdný pohled, ve kterém je shromážděno všech pět smyslů našeho srdce, oslovuje druhé celobytnostně – všechny jejich smysly. **Milosrdný pohled** je tak pro druhé: **slovem** lásky (působí na sluch); je **přítomností** Boha (kterého lze cítit); je **láskyplným dotekem** (lze ho chutnat a hmatat) a vzácným **darem** (lze ho zahlédnout). V kom takto roste vnitřní ticho a sílí řeč Pána (skrže modlitbu srdce a zduchovnělé smysly), ten zachytí příchod Pána ve slávě jako nejsilnější impulz: ten přebije všechny ostatní nedostatky (strachy apod.). Učí nás tomu (sílícímu tichu, ve kterém Slovo má hlavní slovo) každé proměňování ve mši, což je nácvik na jeho Příchod ve slávě! Svým životem dotvoříme s Bohem něco nesmírně originálního a vzácného. A tomu říkejme stále *Fiat*.

S. Luisa Karczubová

* * *

Společně s Pannou Marií vstupme do měsíce, ve kterém nám ona sama nabízí modlitbu růžence jako jednu z důležitých zbraní pro náš život i pro celý svět. Její Neposkvrněné Srdce vítězí a naše srdce kéž vždy stojí na straně Královny, která přichází po pravici jediného Krále lásky! Kéž bychom si více uvědomili důležitost a vzácnost doby, ve které žijeme: více jak kdykoli jindy může zazářit příklad našeho ctnostného života. Toužíme stále více poznávat Srdce Pána lásky, který přichází k nám, máme touhu jít do stále vnitřnějšího života celé Nejsvětější Trojice, v srdci nosíme prosbu poznat hlubinu velekněžského Srdce našeho Pána. Dýchejme svým srdcem stále více Boží přítomnost mezi námi a nebojme se žít úplně – do posledních detailů tak, jak to od nás každý den očekává! Vždyť Pán nám dává všechno, ale my patříme jen jemu!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Zdrávas Královno, Paní oděná v bílém! Hledím na tvůj zářivý šat a jako biskup oděný v bílém připomínám všechny, kteří jsou oděni křestní bělostí, chtějí žít v Bohu a rozjímají o Kristových tajemstvích, aby vyprosili mír. V nejhlubším nitru svého bytí, ve svém Neposkvrněném Srdci, okrášli nás jasnými klenotů svých korun a posilni radost Kristovy církve. Svým sladkým pohledem posilni naději Božích dětí. V radosti evangelia budeme církví oděnou v bílém, do běla vypranou v Beránkově Krvi. A tak budeme jako ty, obraz světelného sloupu, který ozařuje cesty světa. Zdrávas, Matko Páně, Panno Maria, Růžencová Královno z Fatimy! Znamení žhnoucího ohně Ducha Svatého, nauč nás v tomto údolí radostí a bolestí věčným pravdám, které Otec zjevuje maličkým. V jednotě se svými bratry zasvěcují se Bohu tvým prostřednictvím, Růžencová Panno z Fatimy. A nakonec, prostoupen Světlem, které vychází z tvých rukou, budu vzdávat slávu Pánu na věky věků. (Modlitba papeže Františka ve fatimské kapli zjevení)

